

ROGER JIMÉNEZ MONCLÚS, president de la Fundació Consell de la Informació de Catalunya,

CERTIFICA: Que en relació a l'expedient núm. 11/2019 els membres del Consell de la Informació de Catalunya (CIC) en reunió plenària de data 8 de gener de 2020 i amb posteriors modificacions de la ponència, van adoptar per unanimitat el següent acord segons la documentació de l'expedient:

“Expedient núm. 11.2019

ASSUMPTE: Escrit de queixa per les notícies publicades a la edició digital del diari La Vanguardia el 29 de gener del 2019 i a la web XCatalunya el mateix dia. Aquesta queixa la efectua la directora general d' Atenció a la Infància i Adolescència del Departament de Treball Afers Social i Famílies de la Generalitat de Catalunya (DGAIA) Sra. Ester Sara Cabanés i Coll que estima que en les informacions que donen els dos mitjans abans esmentats es vulnera els Criteris 10 i 12 del Codi Deontològic del Col·legi de Periodistes de Catalunya.

ANTECEDENTS

La Directora General de la DGAIA explica en relació a la Vanguardia digital que es posa de manifest el context de desinformació i prejudicis existents en relació amb els menors d' edat estrangers no acompanyats, en la mesura que associa directament i sense cap prova oficial (policial, judicial i/o administrativa) els suposats problemes de delinqüència i inseguretat de Canet de Mar i d' altres municipis del Maresme amb la presència d' aquests joves al territori. La queixa fa especial esment al titular d' aquest mitjà *“Inquietud vecinal en Canet por la acción de los menas”*.

En el que respecte a l' altre mitjà X Catalunya la notícia titula directament i sense aportar cap prova o font oficial : *“Els Veïns de Canet esclaten amb els MENAS perquè els assetgen les filles i roben als avis”* la Directora General explica que en el cos de la notícia: *“...buscaran solucions per combatre la delinqüència d' aquests joves”*. A més, aquest mitjà utilitza expressions poc respectuoses per referir-se als joves migrants sols, com *“Els menors estrangers no acompanyats continuen fent de les seves”* i *“...lamentava una altra família, cansada d' aquesta gent”*.

AL·LEGACIONS

Com fa sempre el Consell va donar als mitjans esmentats La Vanguardia digital i XCatalunya l' oportunitat de fer les corresponents al·legacions. En aquest sentit els dos mitjans de comunicació van presentar les seves al·legacions.

La Vanguardia al·lega que tota les informacions que dona *“estan degudament contrastades”*. Explica presentacions de denúncia, declaracions de veïns etc., però en cap moment posa en dubte la certesa de les suposades denúncies ni presenta cap mena de dada oficial, ni document judicial que acrediti o com a mínim recolzi les suposades accions delictives.

En relació a les al·legacions efectuades per Digital Toginama, SL (XCatalunya) tampoc donen cap motiu en contra de la queixa efectuada per la DGAIA, sinó tot el contrari. Es refereix al Criteri 9, no esmentat en cap moment per la queixant, i en canvi res diu dels dos criteris que han donat lloc a la present queixa que son el 10 i el 12.

PONÈNCIA

El CIC considera que si són d'aplicació a la present queixa els Criteris 10 i 12 pels mateixos motius que ja hem explicat al referir-nos.

Queda, com a punt de dubte, l'ús de l'acrònim MENA, que ha estat posant en qüestió per organitzacions que volen evitar l'estigmatització de tota un conjunt de persones a través d'aquestes sigles. Però s'ha d'admetre que en l'àmbit periodístic aquest acrònim ha tingut una tal penetració que s'ha convertit ja en una denominació de difícil substitució per qualsevol altra, atesa a més la brevetat d'un mot que en representa pel cap baix quatre que difícilment podrien tenir cabuda als titulars.

De totes maneres el CIC insta als mitjans de comunicació i als periodistes a que tinguin la màxima cura possible en les informacions que donin en relació als menors immigrants no acompanyats i sempre que sigui possible tractin d'evitar l'ús de l'acrònim MENA. El CIC comparteix la preocupació del Síndic de Greuges a la que ja hem fet esment, en relació a la protecció dels menors.

Pel que fa a la presumpció d'innocència Criteri 10, el codi és molt clar i taxatiu i es refereix a les informacions i opinions relatives a indagacions, causes o procediments penal. Expressament es refereix a que el respecte i protecció d'aquest dret son vigents des de l'inici de les actuacions policials que segons la informació de que disposen ja havien començat en el present cas.

En relació al Criteri 12, el CIC l'entén vulnerat, atès que les informacions donades criminalitzen a tota un col·lectiu de menors que queden greument estigmatitzats.

L'annex F del Codi Deontològic és molt clar en aquest matèria, quan el tractament que donen els mitjans de comunicació a les informacions pot entrar dins d'un context discriminatori a fi de cridar l'atenció del lector, el que es provoca és que els ciutadans tinguin una actitud negativa respecte al fet migratori i als immigrants.

Per tot això, el Consell de la Informació de Catalunya adopta el següent:

ACORD:

Les notícies publicades en relació a determinats fets ocorreguts a Canet de Mar a La Vanguardia digital i el informatiu X Catalunya vulneren el Criteri 10 del Codi Deontològic relatiu a la presumpció d'innocència i també el Criteri 12 en tant que criminalitza a tot un col·lectiu quan els fets relatats afecten només a una part.

I per que així consti s'estén la present certificació a Barcelona en data 3 de febrer de 2020. Certifico.